

SAK 27/2009

REGULERING AV FISKET ETTER BRISLING I 2010

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår at så fremt kvantumet i EU-sonen blir om lag som foregående år settes maksimalkvoten for fiske etter brisling i EU-sonen til 1 200 tonn. Videre forslår Fiskeridirektøren at reguleringen av fisket etter havbrisling og kystbrisling videreføres som i 2009.

2 FISKET ETTER HAVBRISLING I EU-SONEN OG NORGES ØKONOMISKE SONE I NORDSJØEN

2.1 FISKET I 2009

I henhold til kvoteavtalen mellom Norge og EU for 2009 har Norge en kvote på 10.000 tonn brisling i EU-sonen. I samråd med Havforskningsinstituttet var fisket periodisert med forbud mot alt fiske av havbrisling i tiden fra og med 1. april til og med 31. juli 2009 på grunn av fare for bifangst av sild under minstemål. I Norges økonomiske sone er det forbud mot å fiske brisling i den tiden det er adgang til å fiske i EU-sonen. Fartøy med pelagisk tråltillatelse, nordsjøtråltillatelse og ringnottillatelse har adgang til å delta i fisket etter havbrisling i EU-sonen.

Fisket i EU-sonen ble åpnet 1. januar, og maksimalkvoten ble satt til 800 tonn. Per 5. november 2009 er det registrert landinger av 35 tonn havbrisling fra EU-sonen i Nordsjøen, og det gjenstår således 9 965 tonn eller 99,7 % av kvoten. Til sammenligning var kvoten i 2008 på 10 063 tonn og per november 2008 stod 87,4 % av kvoten igjen. Ingen ringnotfartøy deltok i dette fisket i første kvartal 2009. Tabell 1 nedenfor viser utnyttelsen av kvotene i perioden 1998 til 2009.

Tabell 1: Norsk fiske av havbrisling i EU-sonen

År	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Rest (%)
1998	19 000	16 900	2 100	11,1
1999	19 000	19 008	-8	0,0
2000	5 000	2 707	2 293	45,9
2001	10 000	9 535	465	4,7
2002	35 000	13	34 987	100,0
2003	15 000	-	15 000	100,0
2004	15 000	12	14 988	99,9
2005	1 000	-	1 000	100,0
2006	10 000	9 807	193	1,9
2007	18 812	10 443	8 369	44,5
2008	10 063	1 266	8 797	87,4
2009	10 000	35	9 965	99,7

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 5. november 2009

For å unngå et uhensiktsmessig fiske, kan Fiskeridirektøren eller Norges Sildesalgslag fastsette hvor mange fartøy som kan ta utseiling og fastsette utseilingsstopp i fisket som startet 1. august d.å. Etter at fisket ble åpnet 1. august er det foreløpig (per 5. november 2009) ikke registrert norsk fangst av havbrisling i EU-sonen.

2.2 BESTANDSSITUASJONEN 2010

I den årlige avtale mellom Norge og EU fastsettes det hvilket kvantum brisling Norge kan fiske i EU-sonen i Nordsjøen. Fisket i Norges økonomiske sone etter havbrisling er ikke kvoteregulert. Det er bare adgang til å fiske i norsk sone når kvoten i EU-sonen er oppfisket.

Brisling i Nordsjøen har kort livssyklus med store naturlige variasjoner i biomasse.

Brislingbestanden består av få årsklasser med overvekt av 1-årsklassen i fangstene. AKOM har ingen mengdeberegning av bestanden (ICES HAWG Report 2009 pkt 8 Sprat in the North Sea side 380 flg.) Det heter at å estimere fangstuttaket har lite for seg. ICES har ikke definert referansepunkter ut fra føre-var hensyn. Observasjoner og indisier går i retning av at bestanden er for nedadgående etter midten av 2000-tallet.

For Skagerrak anføres det at 1-årsgruppen er over gjennomsnittet av ICES tidsserie (fra bunntåltokt).

2.3 KVOTESITUASJON OG DELTAKELSE I 2010

Hvor stor kvote av havbrisling Norge vil kunne disponere i EU-sonen i 2010 vil ikke avklares før kvoteforhandlingene med EU er sluttført. Annen runde i kvoteforhandlingene går i uke 49.

2.4 FISKET I EU-SONEN

Så fremt Norge etter avtale med EU, får adgang til å fiske om lag samme kvantum i 2010 som i 2009, foreslår Fiskeridirektøren å videreføre en utseilingsordning der Norges Sildesalgslag administrerer utseiling, rapportering, største antall fartøy og eventuell utseilingsstopp.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med ringnot-, pelagisk trål- og nordsjøtråltillatelse kan delta i fisket etter havbrisling i EU-sonen i 2010.

Fiskeridirektøren foreslår at deltakelsen i fisket i EU-sonen reguleres ved at fartøy gir melding til Norges Sildesalgslag ved utseiling, rapporterer daglig mv.

Fiskebåtrederne Forbund foreslo for to år siden at fartøy som er på havet før årsskiftet og har fått fangst de siste døgn av reguleringsåret, kan fortsette fisket etter havbrisling fra første januar påfølgende år ved å gi melding. Ingen fartøy har hittil benyttet seg av overgangsordningen. Fiskeridirektøren vil videreføre "overgangsordningen" hvor fartøy på feltet ved årsskiftet kan delta 1. januar påfølgende år ved å gi melding om fangst om bord til Norges Sildesalgslag og til EU ved årsskiftet kl 24.00.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre overgangsordningen for fartøy på feltet ved nyttårsskiftet 2009/2010.

2.5 MAKSIMALKVOTER

Fiskebåtrederne forbund uttalte ved brev av 4. november 2008 at en i prinsippet burde legge opp til å regulere dette fisket ved hjelp av maksimalkvoter basert på hhv ringnotnøkkelen for ringnot og nøkkelen på nvg -sild som gjelder for pelagisk trål. Fiskeridirektoratet sluttet seg til prinsippet ved et havbrislingfiske av noe omfang, en antok at forbundet bl.a. var opptatt av fordeling mellom fartøy som prinsipp.

Imidlertid har norsk totalkvote og uttaket av denne fra norsk side vært så lav de senere år at enkle regler så langt har vist seg å være tilstrekkelige. En anvender overregulering i havbrislingfisket og finner det hensiktsmessig ikke å endre dette, men foreslår høyere maksimalkvote, forutsatt at norsk totalkvote i 2010 blir om lag som i 2009.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter havbrisling i norsk sone i Nordsjøen ikke kvotereguleres.

Dersom kvantumet for 2010 blir i samme størrelsesorden som i 2009, foreslås det at fisket etter brisling i EU-sonen reguleres med maksimalkvoter på 1 200 tonn for fartøy som tar utseiling.

2.6 PERIODER MED FORBUD MOT FISKE ETTER HAVBRISLING

Det kvantum Norge kan fiske i EU-sonen fastsettes i den årlige kvoteavtalen mellom EU og Norge. Fra og med 1997 til og med 2005 har det vært forbud mot å fiske brisling i 2. og 3. kvartal. Perioden med fiskeforbud ble endret i 2006 til perioden fra 1. april til 31. juli. Bifangster av sild over og under minstemål er årsaken til at en tilrår å forby havbrislingfiske i nevnte periode. Det vises til drøfting av sildeinnblanding i ICES' tilrådning.

Tradisjonelt har havbrislingfisket vært utøvet de første ukene i januar. Fra og med 1996 ble det i hovedsak fisket havbrisling i 1. og 4. kvartal. Fra og med år 2000 har en gjennomgående bare fisket en liten del av kvoten i EU-sonen.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre ordningen med at havbrislingfisket i Norges økonomiske sone og i EU-sonen i 2010 forbys i perioden fra 1. april til 31. juli.

2.7 STENGING I NORGES ØKONOMISKE SONE

Fiskeridirektoratet har år om annet spørsmål fra fartøy med pelagisk trållatelse om å åpne for et fiske i Norges økonomiske sone, uten stenging i den perioden fisket i EU-sonen kan pågå. En har orientert Havforskningsinstituttet på ny om dette ønsket, og det heter derfra at ut fra de data instituttet har fra toktene gjennom en del år, bør nåværende regulering ikke endres.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket i Norges økonomiske sone i 2010 stenges i den perioden fisket i EU-sonen pågår, på samme måte som foregående år.

2.8 ÅPNINGSDATO

Fiskeridirektøren foreslår at fisket åpnes 1. januar i EU-sonen, (forutsatt at det foreligger en kvoteavtale for 2010 mellom Norge og EU).

3 FISKET ETTER KYSTBRISLING, HERUNDER BRISLING I SKAGERRAK

3.1 FISKET I 2009

Kystbrislingen er fredet fram til og med 31. mai med hjemmel i §1 i forskrift 13. november 1961 om fredning av brisling for hermetisk nedlegging av brisling og småsild. For alt fiske etter kystbrisling er det i tillegg satt konsumkrav. Ved årets begynnelse søkte Norges Sildesalgslag om dispensasjon for fiske av et begrenset kvantum brisling for fersk- og ansjonsanvendelse, og søknaden ble innvilget. I dispensasjonsperioden 1.1.-15.2.2009 ble det fisket 438 tonn kystbrisling (Landings- og sluttseddelregisteret per 5. november 2009).

Med grunnlag i tilrådning fra Havforskningsinstituttet og Reguleringsmøtet 18. juni 2007 ble det fastsatt forlenget fredningstid for fiske etter kystbrisling til 31. juli, og fredningsperioden fram til 31. juli ble videreført i 2008.

Etter utløpet av fredningsperioden 31. juli d.å. ble konsumfisket etter kystbrisling gjennomført i henhold til Norges Sildesalgslags avtaks- og anvendelsesbestemmelser.

I henhold til årlig avtale mellom EU og Norge om fisket i Skagerrak kan det år om annet fiskes om lag 52 000 tonn brisling i avtaleområdet. Norges kvote har de senere år vært på 3 900 tonn, og det tradisjonelle kystbrislingfisket øst for Lindesnes avregnes dette kvantum. Det tradisjonelle brislingfisket på kysten og inne i fjordene vest for Lindesnes er ikke regulert ved kvantumsbegrensning. Norges posisjon i Skagerrakforhandlingene har vært at blandingsfisket, som tradisjonelt har inneholdt mye småsild, trappes ned og eventuelt avvikles.

Tabell 2 gir en oversikt over det norske kystbrislingfisket i årene 2002-2009.

Tabell 2: Fangst av kystbrisling i perioden 2002-2008

År	Vest for Lindesnes (tonn)	Øst for Lindesnes (Skagerrak) (tonn)	Totalt (tonn)
2002	1 445	1 151	2 596
2003	2 251	861	3 112
2004	372	1 098	1 470
2005	1 244	713	1 957
2006	1 361	303	1 664
2007	847	1 643	2 490
2008	2 293	894	3 187
2009	1 800	493	2 293

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret i Fiskeridirektoratet per 5. november 2009

Per 5. november 2009 er det fisket 493 tonn kystbrisling i Skagerrak og det gjenstår vel 87 % av kvoten. På samme tidspunkt utgjør fisket på Vestlandet 1 800 tonn.

3.2 KVOTESITUASJONEN OG DELTAKELSE I 2010

Deltakervilkårene om kompetansekrav mv i kystnotfisket fremgår av den årlige forskrift om deltakelse i kystfartøygruppens fiske i 2010 (deltakerforskriften).

Det tradisjonelle brislingfisket på kysten og på fjordene vest for Lindesnes er for tiden ikke undergitt kvantumsbegrensning.

En eventuell åpning og gjennomføring av kystbrislingfisket etter fredningstiden er avhengig av avtakssituasjonen og reguleres derfor av Norges Sildesalgslag.

Som beskrevet ovenfor, fastsettes det totalkvote for fisket etter brisling i Skagerrak. ICES har tradisjonelt påpekt at brisling i det vesentlige fiskes sammen med ungsild. Dette har medført at beskatning og utnyttelse av brisling i Skagerrak har vært begrenset av de restriksjoner en har på fisket av ungsild i området.

Fiskeridirektøren antar at Norges brislingkvote i Skagerrak i 2010 blir fastsatt på omtrent samme nivå som i 2009, altså i underkant av 4 000 tonn. Imidlertid vil den endelige brislingkvoten i Skagerrak først foreligge når de bilaterale kvoteforhandlingene mellom Norge og EU om fisket i Skagerrak har resultert i en avtale for 2010.

Fiskeridirektøren foreslår at kystnotfartøyenes fiske for hermetikkformål mv (konsum) avregnes Norges kvote i Skagerrak, som tidligere år.

Videre foreslår Fiskeridirektøren at fredningstiden for å fiske kystbrisling i 2010 forlenges til 31. juli, som i de tre foregående år.